

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, ג' טבת תשס"ח
12 דצמבר 2007
239/2007

ממצאי פרויקט ההשוואה הבינלאומית שנערך על שווי כוח הקנייה של התוצר ב - 55 מדינות, עולה שהתמ"ג הממוצע לנפש בישראל הוא 82 אחוז מהתמ"ג הממוצע לנפש במדינות המשתתפות בפרוייקט ההשוואה OECD – EUROSTAT.

Findings of the International Comparison Programme for 55 Developed Countries Shows that the GDP per Capita in Israel is 82% of the GDP Per Capita among the OECD Countries.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל משתתפת בפרוייקט ההשוואה הבינלאומית של התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) ומרכיבי ההוצאה במונחי שווי כוח הקנייה - Purchasing Power Parities (PPPs). הפרוייקט נערך כל שלוש שנים (בסבב), במשותף ע"י ארגון ה-OECD (הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח) והמשרד הסטטיסטי של מדינות האיחוד האירופי (EUROSTAT). מדינת ישראל משתתפת בפרוייקט החל מ-1996 וממצאים קודמים פורסמו לשנת 2002.

בסבב הפרוייקט לשנת 2005 אשר סוכם לאחרונה, השתתפו 55 מדינות שכוללות 30 מדינות חברות בארגון ה-OECD ו-25 מדינות, ביניהן ישראל, ששותפות לפרוייקט אם כי אינן חברות בארגונים. שווי כוח הקנייה הוא שער חליפין מיוחד אשר באמצעותו ניתן לנכות את ההפרשים ברמת המחירים בין המדינות השונות. בסכום כסף שהוחלף באמצעות שווי כוח הקנייה (PPP), ניתן לקנות סל סחורות ושירותים זהה בכל המדינות כלומר, ניתן לאמוד את כוח הקנייה של המטבעות השונים על בסיס אחיד. לכן התמ"ג שמתקבל מהחישוב על בסיס שווי כוח הקנייה הוא במחירים קבועים¹ וההשוואה בין המדינות משקפת הבדלי כמויות של סחורות ושירותים בלבד. בפרוייקט הנוכחי כלל ה"סל" כ-3,000 מוצרים והקיף מדגם רחב של סחורות ושירותים אשר מרכיבים את המדד.

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת קשרי עיתונות בטל' 02-6527845, 050-6235124

¹ בהקשר של ה-PPP המונח "במחירים קבועים" משמעו "במונחי PPP" והוא מתייחס להבדלי כמויות בין מדינות באותה שנה. זאת, בניגוד להקשרים אחרים בהם מופיע מונח זה ואשר מתייחס להבדלי כמויות בין תקופות שונות במדינה כלשהי.

המחירים שנאספו במשך שלוש שנים שימשו לחישוב יחסי מחירים לסחורות ושירותים בודדים ולאחר מכן שוקללו יחסי המחירים בנתוני ההוצאה המתאימים בחשבונות הלאומיים וחושבו ממוצעים עד לרמת התמ"ג.

התוצר לנפש

להפרשים קטנים בתמ"ג לנפש אין משמעות רבה וחישוב מדד התוצר לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה, אינו אמור לשמש כמדד מדויק של המדינות, לפי רמת התוצר שלהן, אלא לקביעת שיוך המדינות לקבוצות לפי רמת ההכנסה לנפש. המדדים מאפשרים לאמוד את עוצמתה של הפעילות הכלכלית של כל אחת מקבוצות המדינות כ"גבוהה" או כ"נמוכה" ביחס לקבוצות אחרות של המדינות המשתתפות.

לפיכך, חולקו 55 המדינות ע"י ה-OECD ל-5 קבוצות לפי רמת מדד התוצר הממוצע לנפש. הבסיס למדד נקבע לפי הממוצע של 30 המדינות החברות ב-OECD שהוא ה-100%. ממצאי הפרויקט לשנת 2005 החלוקה הבאה משקפת את עוצמת הפעילות הכלכלית של המדינות השונות:

קבוצת המדינות עם מדד ברמה של 125 ומעלה הן: אירלנד, ארצות הברית, לוקסמבורג ונורבגיה.

קבוצת המדינות בה מדד התוצר לנפש נע בין 100 ל-124: אוסטרליה, אוסטרליה, איסלנד, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, יפן, פינלנד, צרפת, קנדה, שוודיה ושוויץ.

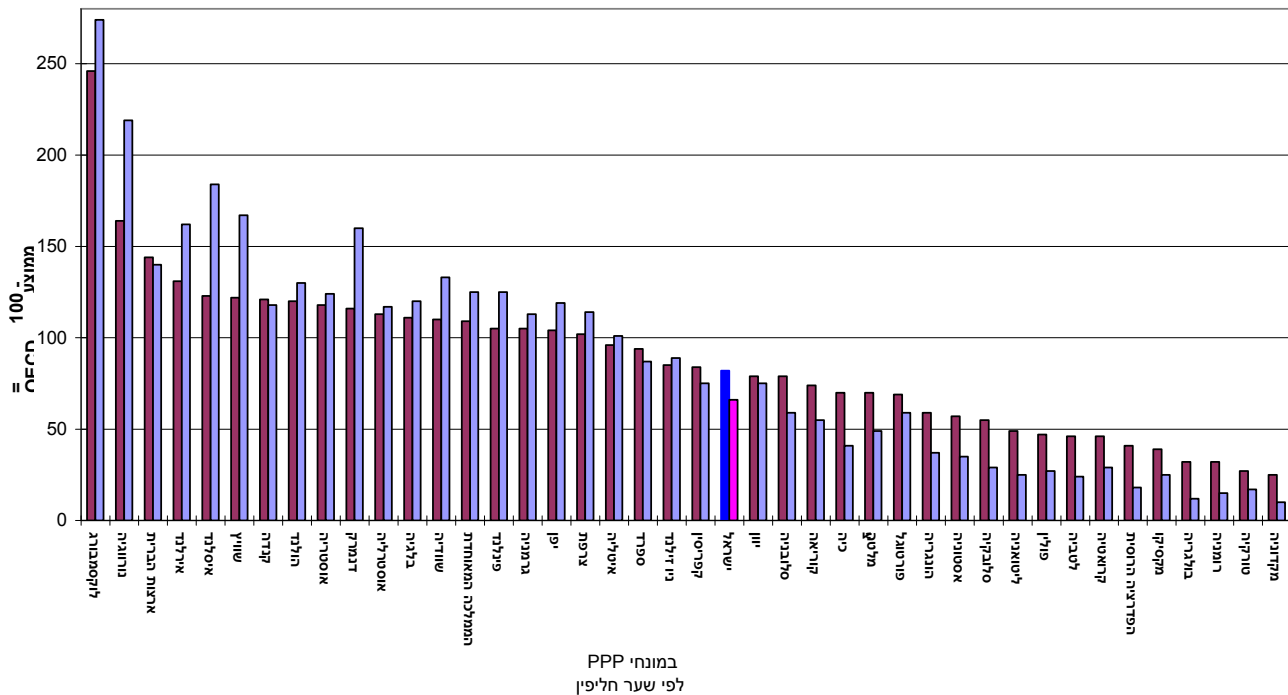
קבוצת המדינות בה מדד התוצר לנפש נע בין 75 ל-99: איטליה, יוון, ישראל, ניו-זילנד, סלובניה, ספרד וקפריסין.

קבוצת המדינות בה מדד התוצר לנפש נע בין 50 ל-74: אסטוניה, הונגריה, מלטה, סלובקיה, פורטוגל, צ'כיה וקוריאה.

קבוצת המדינות בה מדד התוצר לנפש נע בין 25 ל-49: בולגריה, בלרוס, טורקיה, ליטא, לטוניה, מונטנגרו, מכסיקו, מקדוניה, סרביה, פולין, קזחסטן, קרואטיה, רומניה ורוסיה.

קבוצת המדינות בה מדד התוצר לנפש נמוך מ-25: אוקראינה, אזרבייג'אן, אלבניה, ארמניה, בוסניה הרצגובינה, גיאורגיה, טג'יקיסטן, מולדובה וקירגיסטן.

השוואה בינלאומית של התמ"ג לנפש לפי שווי כוח הקנייה (PPP) ולפי שער החליפין - ממוצע 2005

כאמור, מהממצאים עולה כי בשנת 2005 מדד התמ"ג לנפש בישראל, במונחי כוח הקנייה, נמצא בטווח שבין 75 ל-99 ומהווה 82% מהתוצר הממוצע לנפש במדינות ה-OECD. (ראה לוח מס' 1 המצ"ב). התמ"ג הממוצע לנפש בישראל הינו 24.5 אלף דולר² והינו קרוב לתמ"ג לנפש בקפריסין – 25.4 אלף דולר, בניו-זילנד – 25.1 אלף דולר ובקוריאה – 22.0 אלף דולר. זאת בהשוואה לקבוצה אשר בה מדד התמ"ג לנפש מעל 125: לוקסמבורג עם תמ"ג לנפש של 71.3 אלף דולר, נורבגיה 48.6 אלף דולר, ארה"ב 43.0 אלף דולר או אירלנד 39.0 אלף דולר.

הצריכה הפרטית לנפש

מכיוון שהתמ"ג מורכב בנוסף לצריכת משקי בית גם מהשקעות, צריכה ציבורית ויצוא נטו, אין לראות ברמה גבוהה של תמ"ג לנפש כמשקפת בהכרח רמה גבוהה של צריכת משקי בית. כך לדוגמה, מדינה שבה שיעור ההשקעות מהתמ"ג גבוה באופן יחסי, עשויה להימצא ברמה גבוהה מהממוצע של תמ"ג לנפש, אך יחד עם זאת במידה ונבחן את רמת צריכת משקי הבית באותה מדינה, הרי היא עשויה להימצא מתחת לממוצע שאר המדינות. על מנת להשוות את צריכת משקי הבית בין המדינות חישב ה-OECD בנוסף ל-PPP עבור התמ"ג גם PPP עבור "צריכה אינדיבידואלית בפועל לנפש", המתחשבת בנוסף לצריכה הפרטית של משקי הבית גם בשירותים אשר מספקת להם הממשלה באופן אישי, כגון שירותי חינוך או בריאות.

² על פי הנתונים האחרונים שהתקבלו מה-OECD.

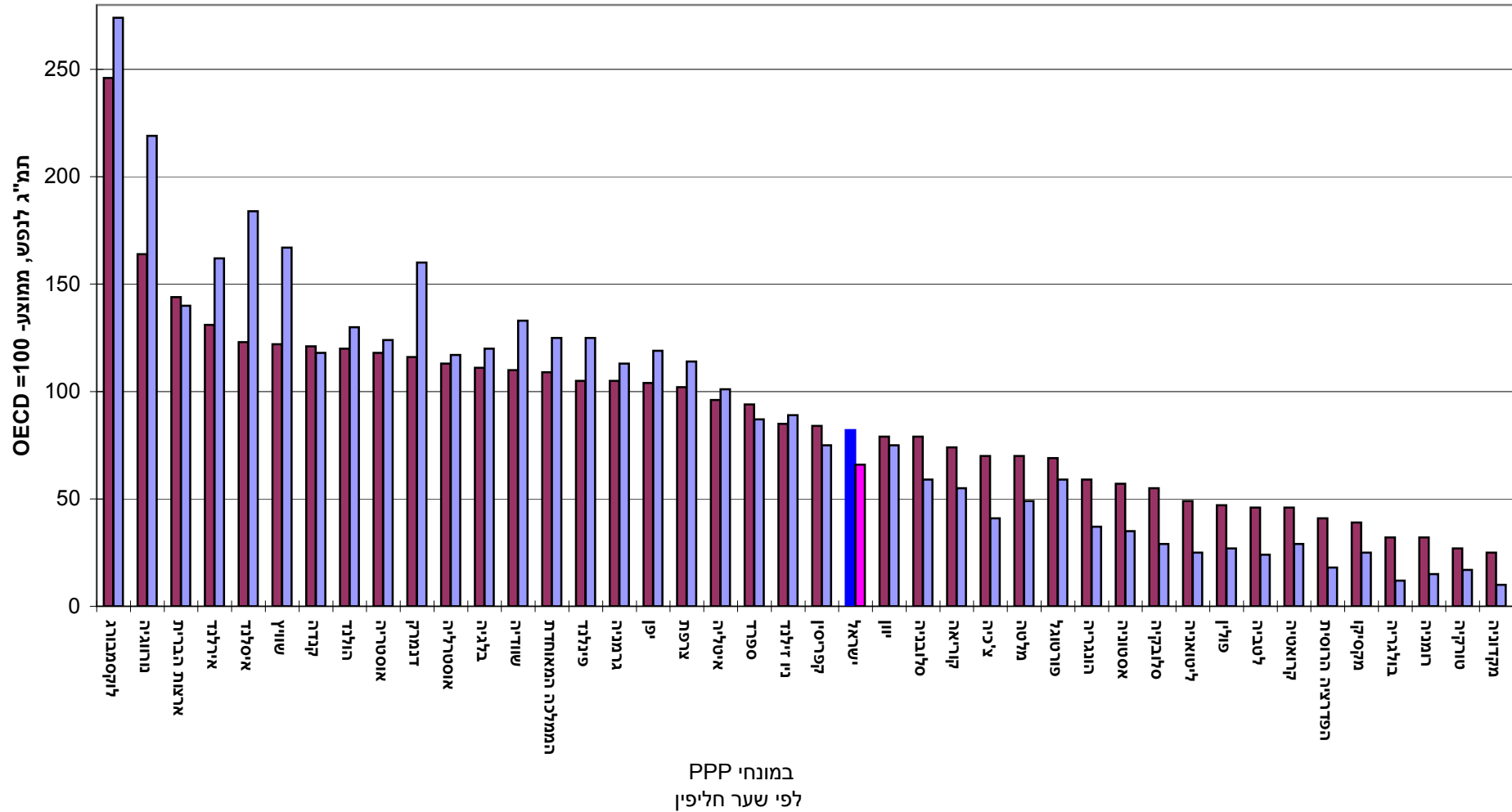
לפי ממצאי הפרויקט ב-2005 עולה כי "הצריכה האינדיבידואלית בפועל לנפש" בישראל הגיעה ל-76% מממוצע מדינות ה-OECD, בדומה לפורטוגל (73%), מלטה (74%) וסלובניה (71%). מדינות בהן הצריכה האינדיבידואלית בפועל לנפש גבוהה באופן משמעותי מזו של ממוצע ה-OECD הן לוקסמבורג (163%), ארה"ב (152%) ואיסלנד (128%). לעומתן, אזרבייג'אן, גיאורגיה, טג'יקיסטן, מולדובה וקירגיסטאן, נרשמו רמות נמוכות במיוחד (פחות מ-15% מממוצע ה-OECD) של צריכה אינדיבידואלית בפועל לנפש, במונחי PPP.

רמת המחירים

בחינה של רמות המחירים בכל אחת מהמדינות כאשר חישוב רמת המחירים נערך על בסיס שווי כוח הקנייה (PPP) או על בסיס שער החליפין הרשמי, מגלה שאם ה-PPP במדינה גבוה משער החליפין, המשמעות היא ששווי יחידת מטבע אחת מבחינת כוח הקנייה שלה בשוק המקומי נמוך יותר מאשר שווייה בשווקים של מדינות אחרות ולהיפך. הסיבה לכך קשורה בין השאר להבדלי מחירים של הסחורות והשירותים שאינם נסחרים בסחר בינלאומי. במדינה עם PPP נמוך משע"ח ניתן לרכוש סחורות ושירותים שאינם נסחרים בסחר בינ"ל במחיר זול יחסית למחירים בשווקים אחרים. הבדלי ההגדרות בין שערי חליפין לבין שווי כוח הקנייה (PPP) הם ששערי חליפין מבטאים יחסי מחירים בין מטבעות שונים שמושפעים מעסקאות בינלאומיות ומדיניות בעוד ששווי כוח הקנייה מבטא יחסי מחירים בין מוצרים בין מוצרים זהים במדינות שונות.

בישראל, בשנת 2005, נמצא ששער החליפין 4.488 ש"ח היה גבוה משווי כוח הקנייה – 3.72 ש"ח. משמעות הדבר היא שניתן לקנות במטבע הישראלי בישראל, כמות גדולה יותר של הסחורות והשירותים מאשר בשווקים אחרים. בדרך כלל, לאחר שמנכים את השפעת ההבדלים ברמות המחירים בין המדינות ע"י השוואה במונחי PPP, נמצא שהפערים מצטמצמים בין המדינות בהן התוצר הממוצע לנפש במונחי שע"ח גבוה, למדינות שבהן התוצר הממוצע לנפש נמוך. מדד התוצר הממוצע לנפש בישראל שמחושב על בסיס שווי כוח הקנייה מגיע ל – 82% מהתוצר הממוצע לנפש במדינות השייכות לארגון ה-OECD (66% על בסיס שער החליפין) ומגיע ל-90.0% מהתוצר הממוצע לנפש במדינות האיחוד האירופי (71% מהתוצר על בסיס שער החליפין). בהשוואה לארה"ב, התוצר לנפש בישראל על בסיס שווי כוח הקנייה הוא 57%, בעוד שלפי החישוב על בסיס שער החליפין התוצר הממוצע לנפש בישראל מהווה 47% בלבד מהתוצר בארה"ב.

השוואה בינלאומית של התמ"ג לנפש לפי שווי כוח הקנייה (PPP) ולפי שער החליפין - ממוצע 2005

שווי כוח הקניה והשוואה בינלאומית של התמ"ג והצריכה האינדיבידואלית בפועל
ממוצע 2005

	שווי כוח הקנייה (1) PPP US\$=1	תמ"ג לנפש 100 = OECD 30		מדדי מחירים (PPPs/שערי חליפין)	צריכה אינדיבידואלית בפועל לנפש OECD=100
		מדדים על בסיס שערי חליפין	מדדים על בסיס שווי כוח הקניה PPP		

מדינות חברות ב - OECD

אוסטריה	0.87	124	118	106	111
אוסטרליה	1.39	117	113	103	104
איטליה	0.87	101	96	106	93
איסלנד	97.1	184	123	150	128
אירלנד	1.02	162	131	124	100
ארצות הברית	1.00	140	144	97	152
בלגיה	0.9	120	111	109	103
גרמניה	0.9	113	105	108	103
דנמרק	8.52	160	116	138	102
הולנד	0.89	130	120	109	107
הונגריה	129	37	59	63	59
הממלכה המאוחדת	0.65	125	109	115	119
טורקיה	0.87	17	27	63	27
יוון	0.7	75	79	85	88
יפן	130	119	104	114	97
לוקסמבורג	0.92	274	246	112	163
מקסיקו	7.13	25	39	64	42
נורווגיה	8.84	219	164	133	117
ניו זילנד	1.54	89	85	105	85
ספרד	0.77	87	94	93	91
סלובקיה	17.26	29	55	54	53
פולין	1.91	27	47	57	49
פורטוגל	0.71	59	69	86	73
פינלנד	0.99	125	105	119	93
צ'כיה	14.4	41	70	58	53
צרפת	0.923	114	102	112	106
קוריאה	789.18	55	74	75	58
קנדה	1.21	118	121	97	112
שוודיה	9.24	133	110	120	104
שוויץ	1.74	167	122	136	109
EURO 27	0.85	93	91	102	91
OECD 30	1.03	100	100	100	100

מדינות שאינן חברות ב - OECD

ישראל	3.72	66	82	81	76
אסטוניה	7.81	35	57	60	54
בולגריה	0.59	12	32	37	35
הפדרציה הרוסית	12.75	18	41	44	38
לטביה	0.298	24	46	52	46
ליטואניה	1.48	25	49	52	54
מלטה	0.247	49	70	70	74
מקדוניה	19.1	10	25	38	29
סלובניה	147.65	59	79	74	71
קרואטיה	3.94	29	46	64	43
קפריסין	0.42	75	84	89	85
רומניה	1.42	15	32	47	35